

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-10341774
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

02 Eylül 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN VECDİ GÜNDOĞDU'NUN
TBMM 7/11374 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Kırklareli ilimiz; dağ, deniz, göl, mağara, kumul, orman ve dere ekosistemine ilave olarak dünyada eşi benzeri olmayan longozları bünyesinde barındıran eşsiz bir coğrafyaya sahiptir.

Eşsiz doğal zenginliklere sahip bölgemizde bir yandan biyolojik çeşitliliği korumak için uluslararası sözleşmeler imzalanıp milyonlarca dolarlık harcama yapılırken, bir yandan da tüm itirazlara, geçmişteki yaşanan kötü tecrübeler rağmen yeni maden ocakları kurulması planlanmaktadır.

Kırklareli İli Kula Köyü Mevkiinde S:86850 ruhsat no.lu sahanın 18,2 hektarlık bölümünde Koza Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından gerçekleştirilmesi planlanan "S:86850 Ruhsat No.lu Altın-Gümüş Madeni (Ocaktan Alınacak Malzeme Miktarı: 310.481 ton/ yıl (123.750 ton/yıl Cevher +186.731 ton/yıl Ekonomik Olmayan Kayaç/ Pasa)" projesine 04.04.2024 tarihinde Kırklareli Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce "**Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı**" verilmiştir.

Bu doğrultuda;

1) 4 Nisan 2024 tarihinde duyurusu yapılan aynı proje için, aynı firma için 30.01.2015 tarihinde Bakanlığınız Web sayfasında yapılan duyuruda Kırklareli ile Kula Köyü mevkiindeki Koza Altın İşletmeleri A.Ş tarafından yapılması planlan altın gümüş madeni projesi ile ilgili olarak Bakanlığımıza sunulan dosya incelenmiş ve değerlendirilmiş ve ÇED yönetmeliğinin 17. maddesi gereğince 200810906-200810907 ruhsat No altın, gümüş madeni projesine Valilikçe "**ÇED değerlendirilmesi gereklidir.**" kararı verilmiştir denilmektedir.

Bakanlığınızın aynı şirketin, aynı bölgede, aynı içerikteki altın gümüş madeni projesine farklı zamanlarda iki farklı karar vermesinin nedeni nedir?

2) Anılan dosyalar incelendiğinde ruhsat alanı koordinatları Kula Altın-Gümüş madeni proje alanının tamamına yakını meşe ormanıdır. Bu alanda coğrafi işarete sahip meşe balı üretilmektedir. Bölge arıcılıkta mutlak koruma altındadır. Trakya arısı 30.06.2010 tarihi ve 29 sayılı olurlarıyla Tarım Bakanlığı tarafından mutlak korumaya alınmış olup Yıldız Dağlarının tamamına yakınında Trakya Arısı koruma kapsamında olduğunun bilinmesine rağmen anılan proje için hangi bilimsel verilere dayanılarak "**Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı**" verilmiştir?

3) Planlanan Altın-gümüş madeni sahası Değirmendere Dolapdere su kaynakları üzerinde olup, 12 köyün ve Kayalı Köy Barajı su kaynakları üzerindedir. Kayalı Köy Barajı'ndan günümüzde Edirne şehrine içme suyu temin edilmekte olup, aynı zamanda su kaynaklarının bölge köylerde tarımsal sulama da kullanıldığı da bilinmesine rağmen Bakanlığınız proje sürecini neden ivedilikle sonlandırmıyor?

4) Anılan projenin gerçekleşmesi halinde Kırklareli bölgesinde siyanür kullanımında doğabilecek çevresel yıkımın sorumlusu kim veya kimler olacaktır?

CEVAPLAR

Söz konusu karar mülga Kırklareli Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün 31.12.2014 tarih ve 5383-5384 sayılı yazıları ile verilen ÇED Gereklidir Kararı'dır.

Anılan karara esas 03 Ekim 2013 tarih ve 28784 sayılı Resmi gazetede yayımlanana mülga Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği (ÇED)'nin "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gereklidir Veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı" başlıklı 17 nci maddesi 1 inci bendinde "...Bakanlık, Proje Tanıtım Dosyalarını EK-4'te yer alan kriterler çerçevesinde inceler ve değerlendirir..." ve 2 nci bendinde de "...Bakanlık on beş (15) iş günü içinde inceleme ve değerlendirmelerini tamamlar. Proje hakkında "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararını beş (5) iş günü içinde verir..." ifadeleri yer almıştır.

Keza, anılan yönetmelik EK-4'ünde; Projenin Özellikleri [Projenin ve yerin alternatifleri (proje teknolojisinin ve proje alanının seçilme nedenleri, Projenin iş akım şeması, kapasitesi, kapladığı alan, teknolojisi, çalışacak personel sayısı, Doğal kaynakların kullanımı (arazi kullanımı, su kullanımı, kullanılan enerji türü vb.), atık miktarı (katı, sıvı, gaz ve benzeri) ve atıkların kimyasal, fiziksel ve biyolojik özellikleri, Kullanılan teknoloji ve malzemelerden kaynaklanabilecek kaza riski)], Proje Yeri ve Etki Alanının Mevcut Çevresel Özellikleri (Mevcut arazi kullanımı ve kalitesi (tarım alanı, orman alanı, planlı alan, su yüzeyi ve benzeri, Ek-5'deki Duyarlı Yörelere Listesi dikkate alınarak korunması gereken alanlar), Projenin İnşaat ve İşletme Aşamasında Çevresel Etkileri ve Alınacak Önlemler başlıkları ve detaylı içeriklerine ilişkin açıklamalar talep edilmektedir.

Görüldüğü üzere, 2014 yılında verilen karar ilgili mevzuatın verdiği görev ve yetki kapsamında yapılan inceleme-değerlendirme sonucu verilmiş bir karardır.

Yukarıda özetlendiği üzere, karara esas dosya PTD'dir. Her iki dosya arasında, başta üretilen malzeme miktarı olmak üzere, çevresel etkilere karşı alınacak önlemler farklı irdelenmiş olup, ilgili teknik personel tarafından yapılan değerlendirmede yeterli bulunan dosya için ÇED Gerekli Değildir Kararı verilmişken, 2014 yılında ise ÇED Gerekli Kararı verilmiştir. "ÇED Gerekli" kararı esasen olumsuz bir anlam içermemekte olup, dosya içeriğinin, diğer bir ifade ile "çevresel etkilere karşı alınacak tedbirlerin dosyada yeterince açıklanmadığı ve daha detaylı bir dosya hazırlanmasının ve Bakanlığımıza arz edilmesi gerektiği" içerikli bir karardır.

Her iki karar da mevzuatın yanı sıra, sunulan PTD içerikleri, ilgili kurum görüşleri ve taahhütler dikkate alınarak verilmiş olup, başta yıllık çıkarılacak malzeme miktarı farkı olmak üzere, çevresel etkilere karşı alınması öngörülen tedbirler, çevreyi korumaya yönelik verilen taahhütler değerlendirmede dikkate alınmıştır. Dolayısı ile farklı iki dosya için verilen kararların, aynı olmaması olağan bir durumdur.

Ayrıca söz konusu projeye ilişkin ilgili 12 kurum/ kuruluş [DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, TEİAŞ, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, Kırklareli İl Özel İdaresi, Kırklareli Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü- İmar ve Planlama Şube Müdürlüğü, Edirne Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı (Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü), İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığı 1. Bölge Müdürlüğü, Kırklareli İl Sağlık Müdürlüğü, Kırklareli İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Edirne Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlüğü] tarafından olumlu görüş verilmiş olması da verilen kararda etkili olmuştur.